

Ένας κοσμοπολίτης Έλληνας ζωγράφος

Ο Γεράσιμος Στέρης

Ο Γεράσιμος Στέρης (Σταματελάτος) γεννήθηκε στο χωριό Διγαλέτο της Κεφαλονιάς το 1898 μέσα σε μια πολύ φτωχή οικογένεια. Έζησε τα παιδικά του χρόνια στην Αλεξάνδρεια και εκεί έμαθε τα πρώτα γράμματα. Το 1915 φοιτά στο Σχολείο Καλών Τεχνών στην Αθήνα στο Τμήμα Ζωγραφικής. Ταξιδεύει σε όλη την Ελλάδα, την Ιταλία, την Ολλανδία, την Αγγλία και τη Γαλλία. Στο Παρίσι συνεχίζει τις σπουδές του στη ζωγραφική. Εκεί γνωρίζει τους μεγάλους ζωγράφους της εποχής όπως τον Πικάσσο και τον Μπρακ. Το 1926 επιστρέφει στην Αθήνα για να πάρει το πτυχίο του. Ένα χρόνο μετά το 1927 ξαναφεύγει στο Παρίσι με υποτροφία όπου και έζησε ως το 1931. Σπούδασε στη Σορβόνη στη Σχολή Καλών Τεχνών. Το 1931 γύρισε στην Ελλάδα και οργάνωσε την πρώτη έκθεση έργων του. Η έκθεση αυτή προκάλεσε μια διαμάχη για τον πρωτοποριακό της χαρακτήρα. Απέναντι στους συντηρητικούς που στάθηκαν επικριτικά στο έργο του του συμπαραστάθηκαν τότε οι πιο προοδευτικοί Έλληνες διανοούμενοι.

Γεράσιμος Στέρης, ο κοσμοπολίτης Έλληνας ζωγράφος.

Το 1936 φεύγει οριστικά για την Αμερική. Στις ΗΠΑ έζησε μέχρι το 1980. Έζησε στη Νέα Υόρκη και αργότερα στο Χόλλυγουντ. Στο Χόλλυγουντ δούλεψε για την εταιρεία 20th Century Fox φτιάχνοντας σκηνικά ταινιών και αφίσες. Το 1939 του ανατέθηκε η διακόσμηση του ελληνικού περιπτέρου στην Παγκόσμια Έκθεση της Νέας Υόρκης. Αργότερα συνέχισε να εργάζεται για την εταιρεία Fox.

Το 1949 έγινε αμερικανός πολίτης και άλλαξε το όνομά του σε Guelfo Ammon D'Este. Εκτός από τη ζωγραφική ασχολήθηκε και με τη δημοπρασία παλαιών βιβλίων, χαρακτηριστικών και πινάκων Γάλλων ζωγράφων. Την ίδια περίοδο γράφει θεωρητικά και κριτικά κείμενα για την τέχνη.

Το 1980 έφυγε στη Γαλλία. Εγκαταστάθηκε στη Νίκαια και έκανε συχνά ταξίδια στο Παρίσι. Προσπάθησε να ξαναβρεί τον παλιό εαυτό του και να συνδεθεί με τον ευρωπαϊκό καλλιτεχνικό χώρο. Μια έκθεση έργων του διοργανώθηκε στο Μόναχο και μεταφέρθηκε αργότερα στην Αθήνα. Το 1989 πέθανε στη Νέα Υόρκη όπου είχε ξανά επιστρέψει.

Τα επόμενα χρόνια θα γίνουν επανειλημμένες εκθέσεις των έργων του και θα γραφτούν μελέτες για τη ζωή και το έργο του.

Ο Γεράσιμος Στέρης θεωρείται σήμερα ένας από τους σημαντικότερους ζωγράφους της γενιάς του 1930. Τα έργα του τα χαρακτηρίζει η ελληνικότητα αλλά και η νεοτερικότητα. Η ζωγραφική του είναι μοντέρνα και πρωτοποριακή. Δεν λείπει όμως από αυτή το ελληνικό φως και το ελληνικό τοπίο.

Γεώργιος Κωστάκης

Ένας μεγάλος Έλληνας συλλέκτης

Ο Γεώργιος Κωστάκης γεννήθηκε στη Μόσχα το 1913 και πέθανε στην Ελλάδα το 1990. Ο Κωστάκης ήταν ένας μεγάλος συλλέκτης έργων τέχνης Ρώσων καλλιτεχνών. Συνέλεγε έργα αφηρημένης τέχνης ζωγράφων που ανήκαν στη ρωσική πρωτοπορία. Το κίνημα της αφηρημένης τέχνης στη Ρωσία αναπτύχθηκε λίγα χρόνια πριν τη ρωσική επανάσταση του 1917. Συνεχίστηκε και μετά την επανάσταση για μερικά χρόνια ώσπου επεβλήθηκε ο σοσιαλιστικός ρεαλισμός. Σε μια εποχή που τα έργα των αφηρημένων ζωγράφων δεν υπολογίζονταν στη Ρωσία, ο Κωστάκης άρχισε να τα μαζεύει και μετέτρεψε το διαμέρισμά του στη Μόσχα σε γκαλερί.

Ο Κωστάκης δούλευε πρώτα ως οδηγός στην ελληνική πρεσβεία και αργότερα εργάστηκε ως υπάλληλος στην Καναδική Πρεσβεία. Στη Μόσχα ξεναγούσε πολλούς ξένους διπλωμάτες στις γκαλερί και τα καταστήματα τέχνης.

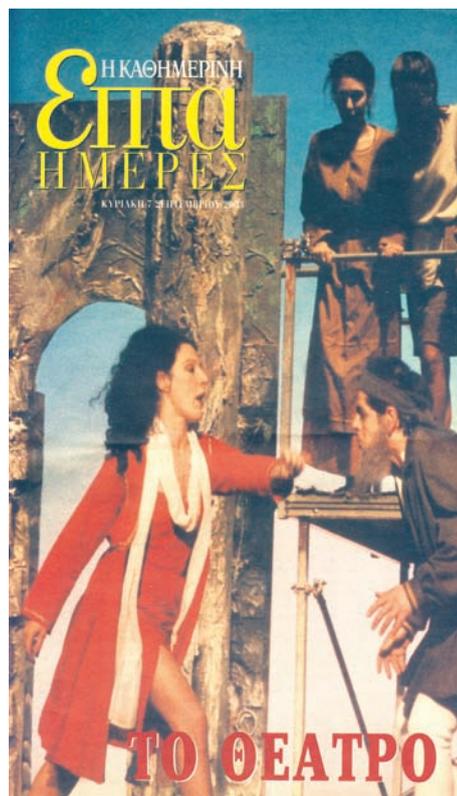
Στη δεκαετία του 1970, με το άνοιγμα της Σοβιετικής Ένωσης προς τη Δύση, η συλλογή Κωστάκη αρχίζει να γίνεται γνωστή. Το 1977 η συλλογή παρουσιάστηκε στο Ντίσελντορφ της Γερμανίας. Την ίδια χρονιά ο συλλέκτης μετακόμισε με την οικογένειά του στην Ελλάδα. Οι σοβιετικές αρχές του επέτρεψαν να μεταφέρει το 50% των έργων της συλλογής του στην Ελλάδα και το υπόλοιπο παρέμεινε στη Μόσχα. Το ελληνικό κράτος αγόρασε τα 1275 έργα τέχνης της συλλογής Κωστάκη το 1997 και τώρα βρίσκονται στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης της Θεσσαλονίκης.

Θέατρο

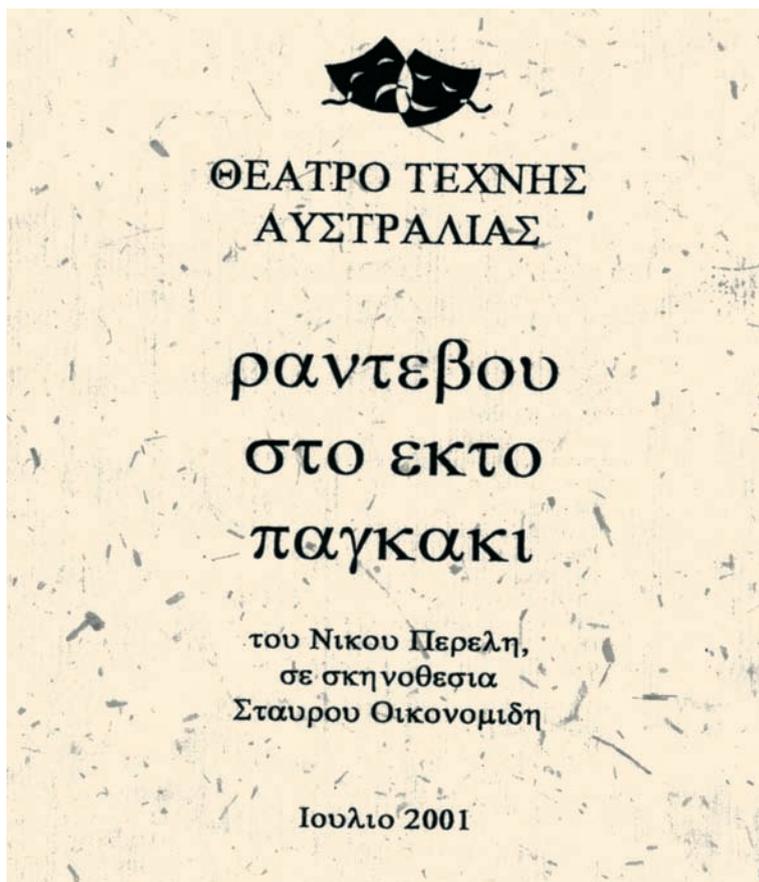
Το θέατρο έχει γνωρίσει ιδιαίτερη ανάπτυξη στην ελληνική διασπορά. Στις ιστορικές παροικίες της διασποράς γνώρισε ξεχωριστή ανάπτυξη στη διάρκεια του 19ου και του 20ου αιώνα. Έτσι παρακολουθούμε για την περίοδο αυτή την ανάπτυξη του ελληνικού θεάτρου στην Κωνσταντινούπολη, την Οδησό, τον ελληνισμό του Πόντου, την Αλεξάνδρεια και σε άλλες παροικίες. Στον 20ο αιώνα το ελληνικό θέατρο αναπτύσσεται και στις μεταναστευτικές παροικίες των ΗΠΑ, της Αυστραλίας και του Καναδά.

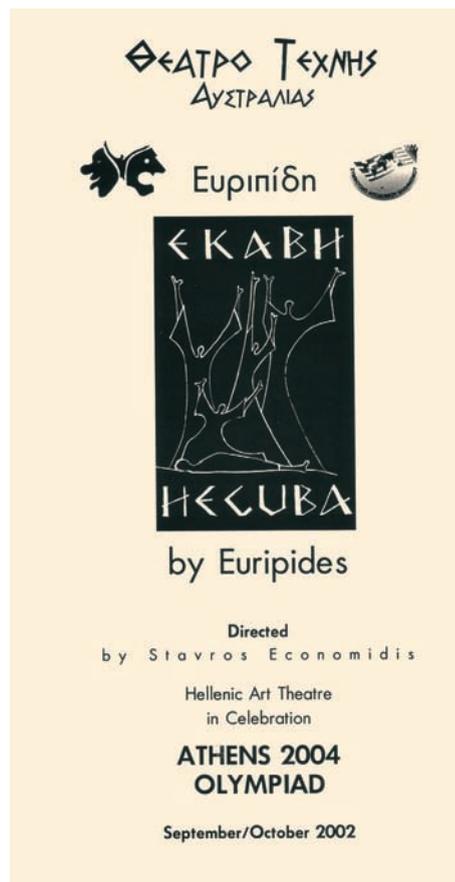
Η όπερα της Οδησού με γλυπτά νεοκλασικού ύφους.

Ένα αφιέρωμα στο θέατρο της διασποράς.

Θέατρο Τέχνης Αυστραλίας.

Παράσταση του θιάσου Αδαμάντιου Λεμού από το έργο «Δεσποινίς ετών 39» των Σακελλάριου-Γιαννακόπουλου στην Νέα Υόρκη το 1966.

Παράσταση Ιφιγένειας Εν Αυλίδι, από το Θεατρικό Εργαστήρι του ελληνικού Κολλεγίου Άγιος Σπυρίδων του Σύδνεϋ.

Το ελληνικής ιδιοκτησίας θέατρο Rialto στο Μόντρεαλ όπως διατηρείται σήμερα.

Το θέατρο Midway στο Μόντρεαλ, ελληνικής ιδιοκτησίας, που δεν υπάρχει σήμερα. Από φωτογραφία της εποχής.

ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΚΥΡΙΩΝ
ΜΟΝΤΡΕΑΛΗΣ
 Παρασκευή 1η, Μαΐου 1953 ώρα 8η, μ.μ.
ΘΕΑΤΡΟΝ
MONUMENT NATIONAL
 1182 ST. LAWRENCE BLVD.
Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ
 Γρηγορίου Ξενοπούλου

ΤΕΤΡΑΠΡΑΚΤΗ ΚΩΜΩΔΙΑ
 'Εκτελούμενη υπό 'Ομίλου
ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΩΝ

~~~~~

Η Φιλόπτωχος Αδελφότης Ελληνίδων Κυριών Μόντρεαλ ανεβάζει τον «Πειρασμό» του Γρηγορίου Ξενοπούλου.

ΕΛΛΗΝΟ-ΚΑΝΑΔΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

Πλήθη κόσμου αναμένοντα την έναρξιν του Midway

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ MIDWAY
 ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1912
ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΜΕΤΟΧΙΚΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑΝ
 ΜΕ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΤΕΘΕΝ
\$90,000.00

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ
 ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος της Έτοιμότης
 ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΔΑΜΑΚΟΣ, Αντιπρόεδρος
 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΥΔΙΑΝΟΣ, Γενικός Λειτουργός

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΚΑΙ ΜΕΤΟΧΟΙ
 ΣΠΥΡΟΣ ΜΗΤΡΑΚΟΣ
 ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ και ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΗΤΡΑΚΟΣ
 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΛΑΚΟΣ

Ἡ ἐπιχείρησις τοῦ MIDWAY τιμῆ τὸ ἐπιχειρηματιῶν πνεῦμα τῶν

Διαφήμιση του θεάτρου Midway στον Ελληνο-καναδικό Οδηγό (1921-1922).

Φιγούρες του Καραγκιόζη της Παιδικής Σκηνής του Λαϊκού Θεάτρου της Παρκ Άβενιου-Μόντρεαλ 1970.

Σκηνή από το έργο «Το ξύλο βγήκε από τον Παράδεισο» που ανέβασε το πρωτοποριακό θέατρο Νεφέλη» το Γενάρη του 2000 στο Τορόντο.

Φεστιβάλ Ομογενειακού Μαθητικού Θεάτρου

Η σημασία του θεάτρου στο πλαίσιο διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού στη διασπορά ήταν από την αρχή συνειδητή στους υπεύθυνους του προγράμματος «Παιδεία Ομογενών».

Το πρόγραμμα, ως γνωστό, χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Υπουργείο Παιδείας της Ελλάδας και υλοποιήθηκε από τους συνεργάτες του «Εργαστηρίου Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών» (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.) του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Παιδεία Ομογενών» οργανώνεται κάθε χρόνο, από το 1998 μέχρι το 2008, ένα φεστιβάλ Ομογενειακού Μαθητικού Θεάτρου, στο οποίο διαγωνίζονται θεατρικές ομάδες από τις διάφορες χώρες και διασπορές και κατά καιρούς και από την Ελλάδα. Στο πλαίσιο του προγράμματος έχουν επίσης εκδοθεί τα πρακτικά ενός σχετικού Συμποσίου, καθώς και επιμορφωτικό υλικό για την αξιοποίηση του θεάτρου από τους εκπαιδευτικούς που διδάσκουν στη διασπορά.

Οι φωτογραφίες που ακολουθούν αποτελούν τεκμήρια, για αυτές τις δραστηριότητες του προγράμματος και του Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.

Πανεπιστήμιο Κρήτης 2006.

1ο Φεστιβάλ Μαθητικού Θεάτρου (1998), Αυστραλία, Ελληνικό Κολλέγιο «Ο Νέστορας», «Το παραμύθι της γιαγιάς».

2ο Φεστιβάλ Μαθητικού Θεάτρου (1999), Γερμανία, Ελληνικό Λύκειο Ludenscheid, «Αντιγόνη-Σοφοκλή».

3ο Φεστιβάλ Μαθητικού Θεάτρου (2000), Ρωσία, Ελληνικό Σχολείο Σταυρούπολης, «Ο Κολοκοτρώνης, εικόνες από τη ζωή του».

4ο Φεστιβάλ Μαθητικού Θεάτρου (2001), Γεωργία, Παιδικό Θέατρο «Ρωμισούνη», «Η κόρη του μυλωνά».

5ο Φεστιβάλ Μαθητικού Θεάτρου (2003), Ουκρανία, Ελληνική Κοινότητα Οδησσού, Θεατρική Ομάδα «Ελπίδα», «Η Σταχτοπούτα».

6ο Φεστιβάλ Μαθητικού Θεάτρου (2004), Ουκρανία, Σχολείο Belgorod Κριμαίας, *Οι Θεοί του Ολύμπου*».

7ο Φεστιβάλ Μαθητικού Θεάτρου (2006), Ν. Αφρική, Σχολή SAHETI, *«Ο Πλούτος»*».

8ο Φεστιβάλ Μαθητικού Θεάτρου (2007), Καναδάς, Νεφέλη, «Επιστροφή στην Ιθάκη».

Σκηνή από τη θεατρική παράσταση «Αντικατοπτρισμοί» που ανέβασε η Θεατρική Ομάδα Αυστραλίας, στο πλαίσιο του 8ου Ομογενειακού Φεστιβάλ Μαθητικού Θεάτρου, το οποίο πραγματοποιήθηκε το 2007 στο Πανεπιστήμιο Κρήτης.